

Ceny energií na trzích klesají. Cílem MPO je, aby to co nejdříve pocítili koneční zákazníci

27.1.2023 - | Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Ceny energií na světových trzích se postupně vrací na úroveň před zahájením ruské agrese. Odlišné nákupní strategie obchodníků s energiemi ale umožňují jen obtížně předvídat, kdy se pokles cen projeví také u konečných zákazníků.

Pro dlouhodobý výhled je důležitý jak pozitivní vývoj vnějších vlivů, tak správné nastavení jasných a transparentních pravidel. O připravovaných opatřeních s cílem podpořit co nejrychlejší pokles cen pravidelně jednají zástupci ministerstva průmyslu a obchodu s obchodníky.

Ceny energií na burzách klesají. Tento trend je způsobem především rychlým nahrazováním ruského plynu zejména LNG, snižováním spotřeby energií a postupně také spouštěním provozu jaderných elektráren ve Francii. Pokud současné podmínky vydrží, začnou se nižší ceny na trzích postupně propisovat i do ceníků obchodníků s energiemi.

„Vzhledem k dlouhodobým nákupním strategiím obchodníků s energiemi se klesající ceny budou v cenících obchodníků projevovat postupně. Jednáme s nimi o situaci na trzích v době zastropovaných cen energií a snažíme se vytvářet co nejvíce přehledné prostředí, které by mělo přispět k přiměřenému zohlednění nižších spotových cen v cenách pro zákazníky,“ říká ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela a dodává: *„Sám jsem se se zástupci firem sešel tento týden a pravidelné konzultace mezi ministerstvem a obchodníky budou pokračovat.“*

Cena elektřiny se aktuálně pohybuje na úrovni března 2022, tedy období těsně po vypuknutí ruské invaze na Ukrajinu. Cena plynu je dokonce na úrovni září 2021. To, jak rychle se na tuto úroveň vrátí také ceny pro koncové zákazníky však ovlivňuje celá řada faktorů. *„Aby měli zákazníci vždy dostatek energií, nakupují je zodpovědní obchodníci s energiemi dopředu. Jednoduše řečeno, proto se ceny energií u nás nemění tak rychle jako ceny na benzínových pumpách a snížení ceny pro koncové zákazníky se projevuje postupně a s určitým zpožděním. Tento princip také chrání zákazníky před největšími výkyvy na trzích. Všichni jsme si všimli, jak dramaticky se projevily loňské výkyvy cen u zákazníků se spotovými tarify, a jak u zákazníků s klasickými tarify,“* popisuje zástupce vrchního ředitele energetiky a jaderných zdrojů René Neděla.

Aby ochránil koncové zákazníky před výkyvy cen energií, zavedl stát cenové stropy. Jejich výše je 6,05 Kč/kWh u elektřiny a 3,025 Kč/kWh u plynu. Tento systém zahrnuje také mechanismus kompenzací pro obchodníky za případný ušlý zisk a pojistky pro stát, že tyto kompenzace budou spravedlivé a přiměřené. To, kdy se ceny energií vrátí pod tento cenový strop, je složité předpovídat, protože nákupní strategie každého obchodníka je odlišná.

„Konzervativnější obchodníci, většinou ti větší až velcí, nakupují elektřinu i plyn průběžně a většinu energie nakoupí s přibližně ročním i delším předstihem. Výjimkou jsou fixace na víceleté období nebo naopak fixace na krátkodobé, spotové, trhy. Z toho důvodu nebylo navýšení ceny během loňského roku zdaleka tak prudké v porovnání s burzovními cenami. Ze stejného důvodu nyní nemůže být tak rychlé a výrazné ani snižování ceny. Obchodníci zkrátka svým průběžným nakupováním předcházejí rychlým výkyvům cen pro konečné zákazníky,“ říká ředitel strategie EGÚ Brno Michal Macenauer.

V tuto chvíli předpokládáme, že pokud se nestane něco neočekávaného, dostupnost zemního plynu

využitelného pro Evropskou unii poroste. Cena plynu a tím i elektřiny bude díky tomu klesat, což znovu oživí zájem o fixace na krátkodobé trhy a mimo jiné sníží poptávku po úsporných opatřeních a dalších investicích do energetické soběstačnosti. *„Vazba ceny elektřiny na cenu plynu bude v nejbližších letech pořád výrazná. Pokud se dostaneme na cenu plynu okolo 50 €/MWh a povolenky okolo 90 €/MWh, bude burzovní cena elektřiny na průměrné roční úrovni okolo 130 €/MWh,“* dodává Macenauer. Státní strop ceny energií se přitom pohybují na úrovni okolo 200 €/MWh u elektřiny a 100 €/MWh u plynu.

Nesporný vliv na cenu plynu mají teploty v topné sezóně. V kombinaci se zajištěním podílu na LNG terminálu v Nizozemí je Česká republika na tuto zimu připravena. Optimistické jsou i vyhlídky za zimu příští. *„Daří se nám také omezovat spotřebu, což snižuje poptávku a tím ceny. U elektřiny se navíc přidává další důležitý aspekt. Pomalu ale jistě se uvádějí do provozu dočasně odstavené francouzské jaderné elektrárny, což má na snižování spotové ceny vliv. Globálním faktorem, který ovlivní poptávku po všech komoditách, bude vývoj ekonomické situace především v Číně. Její problémy sice brzdí nejen její ekonomiku, ale snižují poptávku a tím i ceny energií,“* říká jednatel společnosti na energetiku ENA Jiří Gavor s tím, že podstropové ceny energií se již na trhu konečných zákazníků pomalu objevují. Tato situace se ale může zvrátit a nabídka podstropových cen nemusí vydržet. Pro trvalejší zlepšení nabídky a zvýšení konkurence na trhu musí období nízkých cen vydržet déle.

<https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/ceny-energii-na-trzich-klesaji--cilem-mpo-je--aby-to-co-nejdrive-pocitili-konecni-zakaznici--272338>